

ВІСНИК

СКОВОРОДИНІВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

*"Мы сотворим світлучий,
Бозидем день веселейший"*
Г.С. Сковорода

Харків 2021

Цицхвая В. М.

ФОРМУВАННЯ ІДЕЇ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ НА ПОЧАТКУ
XX СТ. ТА СТВОРЕННЯ ОУН 217

Юлдашов Р. Н.

ЕКОНОМІЧНИЙ ТА БІХЕВІОРИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ СПОЖИВЧОЇ
ПОВЕДІНКИ – ПОРІВНЯННЯ ПІДХОДІВ 222

Явтушенко А. С.

«БУДИНКИ СМЕРТІ». БІЛОМОРСЬКО-БАЛТІЙСЬКИЙ КАНАЛ 227

Ярошенко О. В.

ПРОЄКТ Г. Р. ДЕРЖАВІНА ВИРІШЕННЯ «ЄВРЕЙСЬКОГО ПИТАННЯ» У
РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ 231

РОЗДІЛ 3. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, ЗДОРОВ'Я І СПОРТ

Алєйнікова Н. О.

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНОГО ВПЛИВУ
ТЕХНІКОЮ «АЛМАЗНОЇ ВИШИВКИ» НА МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ
СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ
НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ІІ РІВНЯ 237

Бабашова К. Р.

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ
НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ІІ РІВНЯ 242

Бірюкова В. В.

РОЗВИТОК ЗВУКОВОЇ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ
ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ІІІ РІВНЯ 245

Борисенко А. О., Коц С. М.

ОЦІНКА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ТА
ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ ХНПУ ІМЕНІ
Г. С. СКОВОРОДИ 249

Бугаєнко В. В.

ОСОБЛИВОСТІ ФОНЕТИЧНОГО ТА ФОНЕМАТИЧНОГО
КОМПОНЕНТІВ МОВЛЕННЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ІЗ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ 253

як силу голосу, так і темп мовлення, користуватися засобами мовлення доречно і усвідомлено. Ця робота повинна проводитися систематично та комплексно.

Список використаних джерел

1. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підручник. Київ: Видавничий дім «Слово». 2015. 704 с.
2. Навчання дітей дошкільного віку рідної мови: навчальний посібник / уклад. Л.В. Іщенко Умань: ПП «Жовтий», 2013. 138 с
3. Грицан Н.В. Техніка сценічного мовлення: навч.-методичний посібник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Івано-Франківськ, 2020. 286 с.

Борисенко А. О.,

магістрант спеціальності «Середня освіта (Природничі науки)»

Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

Коц С. М.,

к.б.н., доцент кафедри анатомії та фізіології людини

імені Я.Р. Синельникова

Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

ОЦІНКА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ТА ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ ХНПУ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

Зараз серед суспільства досить актуальним вважається збереження стану здоров'я. Особливе значення відводиться питанню укріплення та збереження здоров'я, як фізичного, так і психічного, молоді студентського віку (Коц, 2015;

Коц, 2019). Студентська молодь України становить науковий, культурний та оборонний потенціал держави, тому проблема збереження і зміцнення стану здоров'я студентів має бути однією з пріоритетних.

Період навчання на сучасному етапі є складним і тривалим процесом, тому вимагає великих витрат фізичних зусиль, емоційної стійкості. Під час навчання стресовими факторами для студентів можуть бути надмірне інтелектуальне навантаження, недостатність часу на відпочинок і сон, необхідність адаптації до нової організації навчального процесу

Стрес, перевтома, підвищена тривожність, низька стресостійкість у студентів характерні для студентів вищих навчальних закладів. При опитуванні, значна частка приїзжих студентів вказує, що перші два роки навчання в університеті виявляються складними. Складними, як в плані пристосування до нових рівнів навантажень, так і в першу чергу, так і психічної атмосфери, на психічному рівні (Коц, 2021). Відмічаються зміни та інтенсифікація навчального процесу, обумовленого на сучасному етапі обстановкою з розповсюдженням та захворюваністю на COVID-19.

Під впливом різноманітних перерахованих факторів збільшується ризик, як захворювань серцево-судинної системи, дихальної та негативного впливу на фізичну та розумову працездатність людей в цілому. У період екзаменаційної сесії в студентів реєструються виражені порушення вегетативної регуляції ССС, які проявляються в підвищенні частоти серцевих скорочень (далі – ЧСС), підвищенні артеріального тиску (далі – АТ) та психоемоційного напруження (Коц, 2016).

Звичайно, простим контролем ЧСС багато не виявиш, а ось дослідження АТ, розрахунки «серцевих» індексів доповнюють картину про стан організму. Для оцінки стану та функціонування серцево-судинної і дихальної систем пропонується чимало доступних методик та індексів: обрахування індексів Робінсона, ІФС, проба Генчі, проба Штанге та ін. Спільне у цих методиках те, що в основу кожного методу дослідження покладено показники артеріального тиску та частоти серцевих скорочень. Окрім цього, для обраної нами вікової

групи – студентства – проблема захворювання органів серцево-судинної та дихальної систем актуальна ще й тим, що при переході підлітка до вікової групи 15–18 років показник захворюваності на серцево-судинні захворювання різко зростає (Щорічний звіт, 2020).

Мета роботи полягає у здійсненні комплексної оцінки функціонального стану організму у сучасної молоді.

Для реалізації мети ми поставили такі завдання:

1. Проаналізувати стан проблеми за даними наукової літератури.
2. Провести оцінку роботи серцево-судинної та дихальної систем.

Для вирішення поставлених завдань використовувались наступні методи дослідження:

- *теоретичні*: аналіз і узагальнення сучасної наукової та навчально-методичної літератури, методи порівняльного аналізу, систематизувати та узагальнити інформацію про об'єкт і предмет дослідження.

- *емпіричні*: антропометрія та функціональні проби для визначення показників здоров'я: ЧСС, АТ, обрахування індексу Робінсона, проби Генчі, проби Штанге.

- *педагогічний експеримент*: методи статистичної обробки даних, зокрема: вибірковий метод для якісного й кількісного аналізу результатів дослідження, доведення достовірності результатів педагогічного експерименту.

Дослідження проводилися протягом 2019 року. До аналізу роботи були залучені студенти факультету початкового навчання, дошкільної освіти та студенти факультету природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти. Кількість обстежених – 148 осіб віком від 17 до 23 років.

Індекс Робінсона визначається за допомогою формули де враховується АТС – артеріальний тиск систолічний; ЧСС – частота серцевих скорочень за хвилину (Коц, 2015).

У групі досліджуваних високий рівень регуляції серцево судинної системи за показниками індексу Робінсона був наявний для 12%, середній рівень регуляції – для 33%, низький рівень регуляції – для 5% досліджуваних.

Виявилася серед досліджуваних значна кількість студентів із з високим та вище середнього рівнем регуляції серцево-судинної системи. Цей відсоток серед студентів факультету початкового навчання на 43% більше у порівнянні із досліджуваними із низьким та нижче середнього функціональними рівнями. Показник відсотковий досліджуваних із високим та вище середнього рівнями функціональних резервів серед студентів факультету дошкільного виховання на 36 % більший, ніж кількість студентів із низьким та нижче середнього рівнями функціональних можливостей серцево-судинної системи.

Згідно результатів проведених досліджень, ми виявили, що низький рівень фізичного здоров'я мають 4,7% досліджуваних, рівень нижче середнього – 7,4%, середній рівень – 32,5%, рівень вище середнього – 43,2%, високий рівень – 12,2% .

Для нормалізації регуляції ССС, ДС та забезпечення рівня фізичного розвитку необхідно дотримуватися достатньої рухової активності, виконувати фізичні вправи, займатися спортом, правильно планувати режим дня.

При дослідженні функціонального стану дихальної системи у досліджуваних студентів, виявився значна кількість респондентів із задовільним показником – їх 65,7 % більше, ніж тих, у кого добрий рівень функціонального стану дихальної системи. Результати можуть бути використані в якості рекомендацій студентам щодо здорового способу життя та з метою профілактики проблем серцево-судинної та дихальної систем. Тій групі студентів, які мали низький функціональний рівень серцево-судинної та дихальної систем необхідно підвищити рівень фізичної та рухової активності, оскільки для нормального функціонування людського організму і збереження здоров'я необхідний високий рівень рухової активності (Коц, 2017).

Список використаних джерел

1. Коц В.П., Коц С.М. Навчальний процес і проблема профілактики високої тривожності у студентів. *Актуальні питання педагогіки та психології: наукові дискусії*. Харків, 2015. С. 51-55.

2. Коц В.П., Коц С.М. Характеристика варіабельності серцевого ритму у молодих людей з різним рівнем рухової активності. *Біологія та валеологія*. Вип. 19. 2017. С.85-93.
3. Коц С.М., Коц В.П. *Фізіологія людини*. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2015. С. 377 .
4. Коц С.М, Коц В.П, Удовик Т. Дослідження рівня функціональних можливостей кардіо-респіраторної системи у сучасних студентів. *Харківський природничий форум: матеріали II Міжнародної практичної конференції студентів, магістрантів (18-20 квітня, 2019 р.)*. Харків, 2019. Вип. 2., С. 102-104.
5. Коц С. Н., Коц В.П., Луганська В.О. Дослідження рівня особистісної тривожності у сучасної молоді. *The 18th International scientific and practical conference “The World During a Pandemic: New Challenges for Science” (19 – 20 April, 2021)* Pegas Publishing, Canada, Ottawa. 2021. С. 63-68.

Бугаєнко В. В.

магістрант спеціальності «Спеціальна освіта»

Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

ОСОБЛИВОСТІ ФОНЕТИЧНОГО ТА ФОНЕМАТИЧНОГО КОМПОНЕНТІВ МОВЛЕННЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

Науковий керівник – кандидат психологічних наук, доцент В.Є. Коваленко

Логопедична корекція є важливою складовою частиною комплексної медико-психолого-педагогічної реабілітації та соціальної адаптації першокласників з інтелектуальними порушеннями (Андрєєва, 2017; Шеремет,